

Knjižna ocena STEPHEN PEARCE

"MERILO SVOBODE"

Mnogo se je že pisalo o tem kako predsedki in netoleranca ogrožati naše demokratsko življenje in mnogo tega je podanega v splošnih potezah. Ali v knjigi "A Measure of Freedom", ki jo je spisal Arnold Forster, je prav malo splošnih potez. Ta knjiga daje čisto, dejstveno in pogosto dramatično sliko, ki kaže kako je ljudstvo Zed. držav-in postavljajno telo — tekom 1. 1949 služilo demokraciji ali jo zanemarilo iz vidika človeške dostojnosti vtešene v ameriškemu idealu spoštovanja posameznika. Naslanjajoč se na dejstvo, da je mogoče voditi uspešno borbo proti predsednikom le ako se jih pred javnostjo razgali, je pisatelj v svoji knjigi posegl v razne probleme ozir. faze problema netolerantnosti kot obstoja v tej deželi danes.

Med prvimi poglavji knjige naletimo na opis današnjega Ku-Klux-Klana, ki je zanimiv in vzemljivo obenem. Kakor močni Ku-Klux-Klan iz dobe 1920, ima tudi sedanja organizacija teh nočnih pohodnikov svoje ime po prvotnih klanovcih, ki so se organizirali l. 1865 v državi Tennessee, da bi s svojimi pohodi preprečili novoosvoboženim črnecem izvajanje pravice glasovanja v volitvah. Pohajali so okrog ponocni v dolgih belih haljah in zakrinkanih obrazov. Današnji klanovi niso mogočni, pač pa raje osibljeni v svoji organizaciji sami, ki je prezeta z notranjimi boji in trenji za oblast, dočim je istočasno izpostavljena napadom od zunaj od strani probujenega in organiziranega ljudskega mnenja na jugu. Vkljub temu je bitostno in masno nasilje Klanovcev, posebno v Alabama, Tennessee in Georgiji, ogrožanje demokracije in varnosti milijonov Američanov v južnih državah.

Poglavlje, ki obravnava "Patrone patriotizma", razglaša motive, financiranje, podpornike in propagandne metode vodilnih "poklicnih bitgov" ali napetežev. Ti so zbrali večji del miliardarske svote, ki jo je dobil Klap za nadaljevanje svojega dela organiziranja sovraštva.

Kupine napetežev, majhne in velike, so vse protizidovske, če tudi je mržnja naprem Judom samo del njihove proti-demokratske filozofije. V l. 1949 je bilo vsega skupaj sedemdeset deset skupin, ki so si bile anti-semitizem po deželi. Knjiga navzlic temu beleži, da je bilo manj anti-semitskih zborovanj ter da se je istih, z izjemno zahodno obale, udeležilo manjše število ljudi.

Druge poglavje knjige razmotrija o predsednikih, zapostavljanju in pristranosti izvajanih napram Judom, črnecem in drugim manjšinskim skupinam v ekonomskem, političnem in socialnem življenju dežele.

Knjiga "A Measure of Freedom" vsebuje tudi prvi dosedeni pregled diskriminacije v športu. Ker je v profesionalnem športu važna patronaža in naklonjenost javnosti, je ta šport skorost zapostavljanja. Nogometni in boksarski (robovbor) šport nadkriluje ostale v sledenju demokracije. Na kate-

Unije se v politiki spet slabo izkazale

država Florida je prezimovale unijskih vodil, največ iz New Yorka, Chicaga, Philadelphia itd. Tudi svoje letne seje imajo tam in časniki tam tu pa tam povedo, da so zoper Tafta in Hartleyja ter njuno postavo, a drugače pa se zanimajo največ za konjske dirke ter razne druge sporte, udeležujejo se hazardnih iger v kazinah, in obiskujejo "resorte", ki so jih v tisku navadno označuje za "zloglasne" hiše ali za bordole.

Ko je bila skozi minulo zimo ter pomlad v Floridi celo armada "unijskih" vodil, je bil največji prijatelj, kar jih ima sedaj v senatu unijsko delavstvo, senator Claude Pepper, v borbi za ponovno izvolitev. V senatu je že 14 let.

Senator Pepper je iz reakcionarnih, raketarskih države. Ze to je čudež, da je mogel biti tolkokrat ponovno izvoljen. Pri nedavnih primarnih volitvah pa je bitko izgubil. Izpodrinil ga je

Ako je številka tuk VASEGA imena na NASLOVU na PRVI strani nižja, to pomeni, da vam je naročnina potekla za toliko tednov kolikor je številka v vašem oklepaju nižja od gornje. Prosimo, obnovite jo!

Prihranite nam s tem pri delu in na poštini!

2214

Ali vam je naročnina potekla...?

Tekoča številka Proletarca je

drug "demokrat", ki je fin orator in sel po državi, da le ako bo izvoljen on, bo rešena čast te države.

Trdil je, da je senator Pepper ljubljene komunistov, da je sovražnik Trumanove vnanje politike in sploh da dela sramoto Floridi. Tako je Pepper nominacija izgubil. Vse časopise je pisalo zoper njega. Poražen je bil le s kakimi 50,000 glasovi večje, ki jih je dobil njegov protikandidat, ampak poražen je bil.

V Floridi — kot v večini drugih južniških držav, je republikanska stranka le firma na papirju. Kdo izmed demokratov zmaga v njih v primarnih volitvah, je izvoljen, ker v njih so novembarske volitve le formalnost.

Kaj so storili debelušni, gangsterski uniji voditelji v času, ko so se sončili v Floridi? Nič—zabavali so se! Njim je politika oziroma agitacija za take politične

ke, kakor je Pepper, deveta brigga. Oni imajo svoja korita in obdržujejo si jih največ z gangsterskimi metodami.

Senator Pepper ni socialist ali komunist, a mučil se je biti socialno pošten in to je tudi bil. Zato ga je reakcija zavrnala in v tej njegovi borbi je storila vse kar je mogla, da bi podlegel. Uspela je. A takozvana politična akcija raznih unij pa je spala in koritaši, ki se imenujejo za vodje unij, pa so se greli ob morju. Sicer Florida ni trdnjava unijskega gibanja, a vendarle, kadar se v nji skozi zimo greje več tišo odbornikov unij AFL, CIO, bratovščin Železničarjev in drugih, nekaj bi pa se vendarle moral potruditi tudi v brig za politiko, namesto samo za svoje čeke!

Sedaj pa se ozrimo v Ohio. Kako glasno kriče vsi ti koritaši, ker voditelji unij tekmujejo, pod masko protirdečkarstva, bi bolj reakcionarni kakor pa sta Hartley in Taft.

O KONFERENCI VELIKE TROJICE V PARIZU TER NJENI PROBLEMI

Minuli teden so se zbrali v Parizu predstavniki ameriške, angleške in francoske vlade, da se pomenujo o "mrzli vojni", o Marshallovem planu, o skupnem oboroževanju itd.

Ameriško vlado zastopa državni tajnik Dean Acheson. Spremilo ga je tja nekaj vojnih veščakov ter razni drugi svetovalci.

Dean Acheson je prišel v Pariz jako zastražen. Vzrok je, ker so francoski komunisti zasnovali proti njemu velike demonstracije v protest proti vojni politiki ameriške vlade. Ne samo komunisti v Franciji, tudi veliko drugih ljudi po svetu je mnenja, da vnašnja politika Trumanove administracije tira človeštvo v novo svetovno vojno.

Vnajti ministri velike trojice na tem sestanku

gotovo razpravljajo, ali je vojna res neizogibna in ako je, kako se naj zapadni blok nanjo čimboljše pripravi. Dočim v Zed. državah proti vojni politiki ni posebne oponitije, je pa toliko več v Franciji, v Italiji in tudi v Angliji. Sploh so Zed. države edina velika država na svetu, ki je že sedaj v vojni histeriji. Dočim mora francoska policija Achesona štititi pred komunističnimi demonstracijami, je ta isti Acheson tukaj v senatu, v kongresu, v časopisu in v radiu silovito napadan, da je "zaščitnik" komunistov v državnem departmantu in sploh da so vsi oddelki zvezne vladi "polni" komunistov. Najglamnejši kričač proti Achesonu je senator McCarthy, republikanec iz Wisconsina. V obdobjih je skrajno surov in razsiper, toda samo v senatu, kjer ima imuniteto. Na shodih je bolj previden, kjer bi ga ljudje, katere blati, lahko prijeli za jezik na sodiščih. Članek Walter Lippman meni, da je vsled te histerije ugled ameriškega državnega departmента v zaveznih deželah jako omajan.

Toda kdo je kriv te histerije v Zed. državah? Mar ni bil Truman prvi, ki je šel na skupno sejo obe zbornic zveznega kongresa proglašiti svojo doktrino za borbo proti komunizmu vsepovsod? Sejal je veter, zdaj žanje vihar.

Ta histerija in Trumanova vnanja politika je vzrok, čemu je toliko ljudi prepričanih, da naša dežela res hoče vojno proti sovjetski zvezi. Zato komunistom v Franciji ni bilo težko pridobiti toliko pomoljskih delavcev, da so odklonili izlagati ameriško orožje za oborožitev francoske armade. Geslo teh delavcev je, da se ne bodo krali za ameriški imperializem.

Sedanja konferenca v Parizu se torej vrši v zelo napetem ozraju. Ameriški načrt za oborožitev držav severnoatlantskega pakta zelo počasi napreduje. Vrh tega so vlade teh držav mnenja, da ker je to pravzaprav "ameriška vojna", naj Zed. države prevzamejo vso odgovornost zanjo. Državni department pa zahteva posebno od Francije in Anglije, da naj se pripravite za "obrambo" zares. Vendar pa je sedaj situacija tako, da ako se vojna res dogodi, bodo morale Zed. države vanjo takoj, ne šele čez leto ali dve, kot so storile v prejšnjih dveh vojnah. Vojna proti Rusiji v Franciji ne bo popularna in zdi se da tudi v drugih deželah ne, ker v nobeni, razen v Španiji, ni tako histerične propagande proti "komunizmu" kot v Zed. državah.

Sedanja konferenca v Parizu se torej vrši v zelo napetem ozraju. Ameriški načrt za oborožitev držav severnoatlantskega pakta zelo počasi napreduje. Vrh tega so vlade teh držav mnenja, da ker je to pravzaprav "ameriška vojna", naj Zed. države prevzamejo vso odgovornost zanjo. Državni department pa zahteva posebno od Francije in Anglije, da naj se pripravite za "obrambo" zares. Vendar pa je sedaj situacija tako, da ako se vojna res dogodi, bodo morale Zed. države vanjo takoj, ne šele čez leto ali dve, kot so storile v prejšnjih dveh vojnah. Vojna proti Rusiji v Franciji ne bo popularna in zdi se da tudi v drugih deželah ne, ker v nobeni, razen v Španiji, ni tako histerične propagande proti "komunizmu" kot v Zed. državah.

Še več raznih drugih problemov imajo pred sobo Acheson, Bevin in Schuman. Marshallov plan za ekonomsko obnovo zapadne Evrope ne uspeva niti

(Konec na 2. strani)

Koncert pevskega zbora "Prešeren" zelo dobro uspel

V American Hall na 1440 W. 18th St. v Chicagu, kjer je bila nekoč znana pod imenom "češka-ameriška dvorana", se je včeraj minuto nedelje 7. maja koncert moškega pevskega zobra

zalo. Koncert je bil dobro uspel.

Baš kak teden prej so kontraktorji razbili ves tlak čes in češ cesto, tudi trotoarje, in tako avtoisti morali iskat prostor bloke stran od dvorane, potem pa se vsi skupaj, tisti, ki smo prišli s poučno, in oni, ki so se pripeljali z avti, plazili preko kupov kamenja, da smo prišli v dvorano, ki je ena najlepših na zapadni strani in je bila zgrajena za koncerte in predstave bolj kot pa za telovadne vaje in zabave. Sedežev ima kakih tisoč a lahko se stlači v njo tudi nad tisoč ljudi.

Dan je bil lep. Pisec teh vrstic je pričakoval, da bo že na koncertu polna — pričel se je ob treh popoldne, a še bi šlo v njo kar komodino par sto ljudi.

Spored je bil pester in zelo izborni podan. Vodil ga je predsednik zobra Edward Sajovic. Dokler je bil predsednik Anton Udovich, se je v oznanjanju posluževal angleščine in slovensčine. Sedaj so bila vsa oznanila v angleščini. Sicer pa jo menda vsakdo dovolj razume in Edward je prikupen dečko. Zbor Preseren je zapel kakih sedem ali osem pesmi — vse zelo dobro. Zborovodja Prešerja je že mnogo let Frank Kubina. On je res dober učitelj in dirigent.

Gostoval je zbor Slovenske ženske zveze, ki je zapel par pesmi, Frank Sternščka je igral venček komadov na akordino, tenorist Tom Cukale je pel — glas in nastop si je po mnogih vajah že zelo izpolnil, dalje so bila v posebni točki sporedi štiri dekleta in fantje, solista v zboru sta bila Martin Komačar in Frank Gradišek, predvajanjih je bilo nekaj točk s petjem in godali, konec sporeda pa je bila igra "Nesrečna ljubezen", ki jo je pripravil Charles Renar. V nji so bili on, Mary Krapenc, Sophie Železnikar, Tom Cukale in Josip Fajfar. Režiserka je bila Fanny Gradišek.

Bilo je res lepo popoldne in potem so sporedu zvečer pa prav prijetna domača in plesna zabava. Igral je zvezni Joe Kovich in njegov orkester. S takimi priredbami so stroški zelo visoki, vstopnina pa je bila le 75c. Pisec pa, da je bilo včasih njem tudi kaj prebitka.

Srečali smo se ob tej priliki z rojaki z vseh plati čikaškega mesta in tudi nekateri iz drugih naselbin so prišli.

Ni je boljše knjige, izdane med Slovenci v Ameriki — kakor je Ameriški družinski koledar 1950. Naročite si ga, če ga še nimate. Stane samo \$1.50.

Nekaj o naših stvareh

Industrijske vesti iz Slovenije

Jugoslavija krila vse potrebe s domaćim azbestom.

VESTI IZ OSTALIH REPUBLIK

Puljska ledjedelnica "Uljanik" je pričela graditi serijo potniških motornih ladij tipa "Opatija". Te ladje za 800 putnikov bodo imele precejšnjo brzino in bodo vključene v jugoslovenski obalni promet.

Zvezna šola za višje voditelje podjetij težke industrije je bila ustanovljena v Zagrebu. Sola bo trajala 6-8 mesecev.

3007 industrijskih objektov so v l. 1949 končali gradbeni kolektivi Jugoslavije. Na IX. plenumu Centralne uprave sindikata gredbenikov so tudi ugotovili, da so do konca tretjega leta izpolnili gradbeni delavci 50.3 milijonov dinarjev, kar pomeni četrtno letnega proračuna. Marioborčani bodo gradili še 3 otroške jasli, dva domova igre in dela ter internat za 300 učencev.

Lansko leto so v Ljubljani pripravili 142 vagonov konzervirane zelenjave in sadja. Podjetje "Vinec" je do l. 1947 prizvedlo 1.400 ton zelenjave. Danes pa to podjetje oskrbuje v zimskih mesecih vso Ljubljano s konzerviranim sadjem in zelenjavo. Kolектив tega podjetja je izpolnil letni plan 130 procent.

S Smerevski Palanki bodo delali moderne potniške vagonje.

24. m dolge vagonje bodo izdelovali na tekočem traku.

Računa se, da bodo na dan izdelali po en vagon.

Melieracija prilepskega polja

se je začela v začetku aprila.

Prilepska reka bo kanalizirana 12 km v dolžini. Na ta način bo pridobljeno 1000 ha plodne zemlje. Izginilo bo močvirje in do nos pšenice po 3 krat večji. V zadnjih letih so za to regulacijo zgradili že 76 jezov.

V Anhevem izdelujejo zelo

plošče izključno iz domačega materijala.

Te plošče iz cementa in azbesta so zelo elastične in v vzdržjuje velik pritisk. Po informacijski blokadi so v Jugoslaviji pričeli pridobivati azbest iz domače rude. Tako bo

10. dopoldne po osrednjem času (central standard time).

Vsako društvo, klub ali katerakoli druga pridružena ustanova (domovi, zadruge, čitalnice) naj izvolijo toliko delegatov kolikor jih je zmožno poslati.

Povabilo za izvolitev zastopnikov in zastopnic je postal konferenčni tajnik Anton Udovich. Kako

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DEL-AVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE
NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrt leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi-rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka popoldne za priobčitev v številki naslednjega teden.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz

Business Manager: Anton Udovich

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROckwell 2-2864

Z UPRAVNICKOVE MIZE

Anton Udovich

Prihodnjo nedeljo 14. maja bo materinski dan (Mother's Day), nekak praznik, katerega bi jaz pristeval med prvega izmed vseh svetnic ali svetnikov.

Ce bi jaz imel besedo pri sestovnih odlokih, bi ta praznik razširil po vsej zemlji, med vsemi narodi. Pa ne samo za ta dan, za ves mesec maj, v katerem naj bi se mamicice narodov širom sveta zbrali in si zamisile eno idejo, en načrt, po katerem bi v bodoče živel v bolj prijateljskem sožitju in sporazumevanju. Saj one dajo življenje človeštvu, zato bi njim dal tudi malo več besede, pri odločevanju o njegovih usodi. Mogoče bi se njim posrečilo zamisliti kaj bolj koristnega in izvedljivega kot še kdo do zdaj. Saj je svet poskušal že marsikaj — zakaj ne biše to?

Vsa čast mamicam za njih potrebitljivo požrtvovanje človeštvu!

Onim pa, katerim ni bilo usojeno nositi to ime, naj jim ne bo prav nič žal zato. Stem jim je usoda prihranila marsikatero trpko in gremko uro v življenju. Pomislimo po raznih krajinah zemlje so velikanski mirodvorji, posejani z belimi križci, pod katerimi počivajo njih sinovi, ki so dali svoje življenje v najlepšem cvetu mladosti — zakaj?

Na ta dan — ne glede kako obložiš mater z raznim darili, se bo spomnila onega, ki ga ni več — ali bi ti hotela biti na njenem mestu? Ali more kdo čutiti to kar čuti ona? Njam iznam v mislih samo ameriško mater, pač pa matere vseh narodov, četudi govorijo razne jezike, živijo neenako življenje, vendar čutijo pa več ali manj vse enako.

Pa to še ni najhujše. Je milijone mater širom sveta, ki objektujejo spocetje svojega sadu, ki zdaj ti malčki milo prosijo svojo mamico za najpotrebnejše — a ona njim ne more dati drugega kot prijazno besedo, prisiljen smehljaj in toplo solzo, ki ji zdrne po velenju. Ali si morete misliti, kaj čuti takia mati?

Florence, Ariz. — Louis A. Ambrosich je obnovil naročnino.

Fontana, Calif. — John Pecnik je postal znesek za 35 prodanih koledarjev, in vsoto listu v podporo, ki so jo prispevali John Rudman \$3, Anton Cuder \$2, Peter Benedict \$2, Charles Jurkosek \$1 in sam John Pecnik \$2.25. Poroča, da koledarji so šli hitro izpod rok.

Daly City, Calif. — Anton Kump je postal dolg dopis in pismo od svojega sina, ki je precej zadovoljen v novi Jugoslaviji. Pohvali se, da se ima dobro. Kump prispeva \$3 listu v podporo.

Los Angeles, Calif. — Albin Karmenick je obnovil naročnino, poslal znesek za deset prodanih koledarjev in prispeval listu v podporo \$1. Potoži, da z agitacijo je bolj težko, ker so Slovenci precej oddaljeno razseljeni.

Palisade, Colo. — Jennie Troyer je obnovila naročnino, ob enem pa pravi, da okolišni Slovenci radi čitajo Proletarca, saj naročiti si ga nečojo. Iz tega sklepam, da gre Jennie list iz roke, dokler se ne izrabi.

Chicago, Ill. — Frank Udovich je postal znesek za deset prodanih koledarjev in prispeval listu v podporo \$1.

ANTON ANDRES se je ustavil v uradu, da je vzel nekaj koledarjev za prodajo, ob enem je bil pogreb neke starke, ki je živela komaj pol milje od našega urada. Bila je Čehinja in stara 73 let. Imela je pred časom hišo za šest družin in ljubko hčerko, ki je omožena. Ženica si je mislila, kaj naj se jaz ubijam na stara leta s tako veliko hišo. Dala je bom hčeri in bom takoj v miru preživela zadnje dneve svojega borgnega življenja.

Razložila je hčerki in zetu svoj načrt, ki sta ga bila vesela, saj so itak živeli skupaj — toraj ne bo nobene razlike, le skrb bo padala na mlajše rame. Toda temu ni bilo tako. Ta nova gospodarja sta kmalu začela misliti na spremembu. Dala sta hišo v prodaj in za izkupiček kupila moderni bungalov v bližnjem Berwynu in pri tem je njima še nekaj cvenka ostalo. Razume se, da v tako moderni hiši z lepim svetlim automobilem pred njo, bi takoj sključena stvarna nikakor ne pristojala v ta okvir in tako so jo odkazali sloboda v pol-mračni vlažni kleti prodane hiše — z obljubo, da jih bosta vse potrebno donašala in da to le začasno, da si na novem bolj utrdijo.

Že samo prodaja hiše je starki ubilo dušo, saj je bilo vse njeni trpljenje, kar ga je doprinesla v Ameriki, v tej hiši, kakor tudi trpljenje njenega pokojnega moža, in zdaj je vse to v drugih rokah. Nekoč ponosna gospodi-

O KONFERENCI VELIKE TROJICE V PARIZU TER NJENI PROBLEMI

(Konec s 1. strani)

z daleč toliko kot so ameriški arhitekti pričakovali. Ameriški milijoni so sli večinoma za živež — največ v Angliji, Franciji in Italiji. In v zveznem kongresu je proti tem potrošnjam čedalje več opozicije. Bilo bi je še veliko več, če bi se Amerika ne bala možnega komunističnega prevrata v Franciji in v Italiji. Torej naj se ondotnemu ljudstvu pomaga do hrane in sluška ker le zadovoljnim delavcem ni nič za komunizem.

Velika trojica mora kaj skleniti tudi glede Nemčije. Nemci hočejo, da zavezniške čete odidejo in pa da se zapadni Nemčiji dovoli zgraditi armado, ker le ako bo močna se je Sovjeti ne bi upali napasti. Tu pa nasprotujejo Francozi — ker kdo ve, kaj pa ako se Nemčija nekoga dne ne zveže z USSR proti zapadni Evropi.

Mnenje ameriških veljakov je, da se to ne bo zgodilo, aka se Nemčiji dovoli razviti svojo industrijo in trgovino svobodno in aka se jo pritegne v zapadno evropski ekonomski sistem.

Tudi Avstrija je še nerešeno vprašanje. Avstrijska vlada želi, da se mirovno pogodbo z njo čiprej sklene, toda dosedaj so se vsa tako vprašanja razbila. V Parizu, Londonu in Washingtonu so tega dolži! Rusijo krivim. Toda sedaj je baš Rusija prišla z zahtevo, da naj se pogodbo z Avstrijo ve ne odlaša. Potem je tu Japonska, ki še tudi nima mirovne pogodbe, vojna v francoski Indokini in pa "komunistična nevarnost" v južni Aziji. Svetovni položaj je zelo zamotan in težko da bo kaj boljši ko se Acheson, Bevin in Schuman razidejo.

koledar in prispeval listu v podporo 50c. Izročil Frank Zaitz.

Hinsdale, Ill. — Nina Božičnik je prišla po koledar in ob enem naročilko koledar za Jennie Dernovshek v Pittsburgh, Kans. in za Johna Kriveca, So. Standard, Ill., ter prispevala listu v podporo 50c.

Oak Lawn, Ill. — Max Marolt se je mudil v delavskem centru in dal listu v podporo \$1, izročil Fr. Bizjak.

Arcadia, Kansas — John Kunstel je postal naročnino za novega naročnika Jerryja Okornarja v vsoto v tiskovni sklad, ki so jo prispevali Louis Zupančič \$50c, John Močnik \$2, John Useničnik \$2, trije prijatelji \$1, Louis Lovko \$1, Vinc Kukec 50c in sam John Krebel \$2.70. Ob enem je postal vsoto za oglas pevskega zborna Zarja, ki je imel svoj koncert minuli mesec. Sporoča, da koncert je bil moralno velik uspeh, kako bo gmotno se še ne ve natanceno. Upa, da tudi dobro. Res škoča, da ni koga, ki bi napisal oceno o tej predstavi.

Opisuje tudi, kako se trudita z Jankovičem razpečavati koledarje.

ANTON JANKOVIČ je postal naročnino, ki so mu jih obnovili Frank Ipavec, Lois Resetič in John Drenik za dve leti. Frank Ipavec je tudi prispeval listu v podporo \$1. Tudi on opisuje o razpečavanju koledarjev.

JOSEPH F. DURN je postal še znesek za nadaljnje prodane koledarje in je prispeval listu v podporo \$1.50.

Fairport Harbor, Ohio — Lawrence Bajc je postal znesek za prodane koledarje in oglas ter prispeval listu v podporo \$2.70.

Glencoe, Ohio — Albina Kraman je poslala znesek za prodane koledarje.

Lorain, Ohio — John Slajnar je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2.

Powhatan Point, Ohio — John Guzel je obnovil naročnino, poslal znesek za koledar in listu v podporo 50c. L. 1946 je izgubil desno nogu in ni zmožen žalobno redko. In zato tak lov za njim. Ne voda ne zrak mu ne škodita. Kjer hočeš, ga imej, vedno bo ostalo enako. Zlato je

Kaj pa je prav za prav zlato? Kovina, kot so kovine železo, baker, aluminij, razlika je le v tem, da je zlato lepo rumeno, zelo mehko, zelo težko in da na zraku in v vodi ne počrni, ne porjavni, ostane neizpremenjeno in je od vseh kovin skoraj najbolj redko. In zato tak lov za njim. Ne voda ne zrak mu ne škodita. Kjer hočeš, ga imej, vedno bo ostalo enako. Zlato je

Kralji so se bojevali zoper kralje, umirali so ubogi poedinci, kralji pa so premagovali kralje in jim ropali zlato. In ko so imeli dovolj zlata, so si z njim okovali domove in si gradili svečišča. Saj ste čuli o kralju Salomonu, ki je bil zelo bogat in zlatil vse, kar je bilo okoli njega.

Pa o bogatem Krezu, ki je na gradi klical Solona, ste tudi čuli. Tudi njega zlato ni osrečilo, vendar bo ostalo enako. Zlato je

Kaj pa je enostavno priti do zlata, ne leži kar tako na cesti, samo srečni ga najdejo. Dolga je pot zlata, ki je skrito v naravi, pa do cekina ali pa do zlatega okrasa. Klikor dobimo zlatih predmetov v starih grobovih in klikor čitamo o bogastvu nekaterih ljudi v starih casih, so morali ljudje že davno znati kopati zlato iz zemlje, kajti tudi tedaj nji zlato ležalo kar tako na cesti. Že starci priovedovali Herodot nam priovedejo o miravljah, ki kopljajo zlato in ga nosijo na dan. Priovede nam tudi o Arimaspih, ki kopljajo zlato, ki ga čuva kralati lev. Raziskovalci in učenjaki, ki hočejo vse raziskati in vse vedeti, pravijo, da Arimaspi niso nihče drugi kot držni Skiti, ki so kopali v rudnikih zlata in o katerih je čul tudi Herodot; tisti kralati lev pa je le izmišljen, da je bilo zlato bolj drag. Res je moralno biti zlato v nekaterih časih le zelo redko in drag, saj bremeni o Filipu Makedonskem, da je imel zlato čas, iz katere je pil, ki pa je tako skrbno hranil, da jo je nosil veden s seboj, ponoči pa si jo je stavil pod zglavje.

Kako so starci dobivali zlato tudi prav za prav ne vemo nič točnega. Se najstarejši bo opis, ki ga razberemo iz starih egiptovskih hieroglifov. Tam zvemo, da je bilo kopati zlato težko delo, najtežje in zato so zanj uporabljali zločince in vojne ujetnike. Pod zemljo so ti možje razbijali kamenje.

(Dalje prihodnjic)

let, kot naši zapiski izkazujejo.

Mahaningtown, Pa. — Anton Cvetan je obnovil naročnino, poslal za koledar in listu v podporo 50c.

West Newton, Pa. — John Kobe je postal znesek za šest prodanih koledarjev.

Cleveland, Texas — Joe Pozes je obnovil naročnino.

Helper, Utah — Frank M. Tomšic je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$1. Njemu je pred časom njegov brat Edward naročil list, in zdaj ga je sam obnovil.

Milwaukee, Wis. — Louis Barborich je postal naročnino, ki so jih obnovili Louis Ambrozich, John Dobnik, Frank Gabršek in Louis Schrott. Listu v podporo so prispevali Louis Schrott \$2, Frank Sedminek \$1, Anton Demšar \$1, Frank Ga-

beršek 50c in L. Kalc 50c. Poleg tega je postal znesek za vse oglase v koledarju, ki jih je on dobil in pa Radelj, katere pa žal ni dočkal koledarjev.

Zraven je postal tudi članarino Prosveštne matici za društvo št. 104 SNPJ, kateremu je izredil Anton Demšar. Zdaj se Barborich trudi s razpečavanjem koledarjev in upam, da mu greste Milwaučani na roke.

Willard, Wis. — John Bergant je postal za koledar in listu v podporo 50c.

Thomas, W. Va. — Lenhart Werdinek je postal naročnino, ki so jih obnovili Louis Bajt, Blaž Paušek in sam svojo, ob enem prispeva listu v podporo \$1.40.

Kemmerer, Wyo. — John H. Krzisnik je postal znesek za prodane koledarje in listu v podporo \$1.80.

Tole mi ne gre v glavo?

Vse unije vpijejo proti senatorju Taftu. A v zadnjih primarnih volitvah v Ohiu niso imeli proti njemu ne enega kandidata! Kako pa ga bodo porazili, brez delavskega kandidata proti njemu, to mi nikakor ne gre v glavo. Tudi tega ne zapadom, če mu ameriške delavske unije trošijo toliko denarja v političnih kampanjah, ne da bi jim kaj zaledlo!

grmadu, ker so si drugi želeli njegovo zlato.

Od kdaj neki imajo že ljudje zlato v rokah, ali izhaja že iz časov ajdovske dekllice ali so ga imeli mogočniki pozneje časov? Koliko tativ je povzročilo zlato, koliko ljudi je zaradi njega izgubilo glavo?

Pomislimo samo na čase odprtij Amerike. Slišali ste morad o Kortezu, ki je v Mehiki uničil narod Aztekov in njih zadnjega vladarja Montezuma. Ko so videli Spanci v Mehiki zlato, so mislili samo na zlato, pozbavili so na boga in na pekel in na večno zveličanje.

Tudi zgodbe o gusarjih, ki so ropali ladje, ki so prevažale zlato, nam niso neznane.

Culi ste o zlati Kaliforniji. Kaj bi ne. Dva priseljenci Suter in Marshall, milnar in življar, sta našla nekega dne v reki Colton kepo zlata. Bilo je to leta 1849. Kot blisk je šla ta novica po svetu. Od vseh strani so vredni v Kalifornijo iskat zlata. Se naša dva ptička v "Ptičkih brez gnezda", ki jih opisuje naš vrli Milčinski, sta bila baje namenjena v Kalifornijo ropat zlato, potem ko sta zbežala od doma.

Pa tam na severu — kralj Klondike. Bilo je leta 1897. Indijanec Skookum Jim je lovil v deželi Eskimov divjad. Bil je jezeren in je šel pit. Sklonil se je nad potok in pil, in ko piše, zglede nekaj svetlega, bila je kopila zlato. Tudi o tem se je izvedelo po svetu. Vse je norelo tja. Nekaj jih je zabogatelo, večina pa je poginila.

Ni pa enostavno priti do zlata, ne leži kar tako na cesti, samo srečni ga najdejo. Dolga je pot zlata, ki je skrito v naravi, pa do cekina ali pa do zlatega okrasa. Klikor dobimo zlatih predmetov v starih grobovih in klikor čitamo o bogastvu nekaterih ljudi v starih casih, so morali ljudje že davno znati kopati zlato iz zemlje, kajti tudi tedaj nji zlato ležalo kar tako na cesti. Že

Iz SANsovega urada

3854 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

Telefon: LAWndale 2-8977

GLAS STARE DOMOVINE

V Ljubljani jep ričelo "Društvo novinarjev" Slovenije izdajati poseben list za Slovence v tujem zemstvu, z imenom "Glas domovine". V svoji prvi številki pravi uredništvo:

"Priceli smo izdajati mesečne revije "Glas domovine", ki naj bo topel pozdrav slovenskim izseljencem iz domačega kraja. Preko nje vas hočemo podrobitno seznaniti, kako živimo in kaj delamo. Pokazati vam hočemo, s kakšno požrtvovalnostjo naši ljudje izvršujejo naš petletni načrt, kako naši ljudje grade z največjim elanom nove tovarne šole, bolnice hidrocentrale, stanovanjske hiše, ceste, železnice, move vasi in nova mesta. Pokazati vam hočemo resnico o naši stvarnosti, o našem resničnem življenju, o naši graditvi socialistizma; s tem hočemo še bolj utrditi vezi med vami, ki ste daleč v tujini, in med domovino. Predvsem se vam po hočemo oddolžiti za vašo politično in materialno pomoč, ki ste jo nudili domovini v času vojne in jo nudite danes, ko gradimo socialistizem."

Bodite srčno pozdravljeni!
Uredniški zbor.

V isti izdaji na strani 15 je zelo zanimiv članek, ki se glasi:

Pomoč SANs-a Sloveniji
Razgovor z dr. Marjanom Ahčinom, ministrom za zdravstvo LR Slovenije.

Urednik naše revije je obiskal ministra za zdravje LR Slovenije tov. dr. Ahčina in ga prosil, če bi hotel odgovoriti na nekatera vprašanja v zvezi s pomočjo, ki jo je nudil in jo še nudil SANs svoji ožji domovini. Stavil mu je na slednjiva vprašanja:

1. Kaj mislite o pomoči SANs-a Sloveniji?

"Pomoč SANs-a LR Slovenija je velikega pomena zaradi tega, ker nam pošilja material, ki ga mi v svoji državi še ne moremo sami izdelovati in ki bi ga sicer za enkrat težko nabavljali. Tu sedaj mislim predvsem na tehnično opremo pediatrične klinike v Ljubljani."

SANS je organiziral posebno zbirko med Slovenci v Ameriki in nabolj približno 7 milijonov dinarjev, preračunano v našo valuto. Za ta denar so nam poslali in nam še pošiljajo opremo, ki so jo dali izdelati deloma po naših posebnih načrtih. Poleg tega so nam pošli medicinsko opremo za kliniko sanatorij Golnik in za nas dragocena zdravila, ki se dosedaj dobe samo v Ameriki.

S svojo požrtvovalno pomočjo dokazujo naši rojaki v Ameriki.

BE SURE Your MOTHER HAS FLOWERS...

Karkoli njena starost,
ZENSKA ljubi ROZE. Ne
prezirite jih dati svoji ma-
teri na ... Materinski Dan
... za v njen dom, na njen
mizo, in pa posebno za na-
preni šopek.

Obisite ali pa poklicite
vašega cvetličarja

VAS CVETLIČAR POSILJA BRZOJAVNO ROZE KAMORKOLI

Za v
nedeljo
14. maja

You are the
Sweetest Mother
with Flowers

with Flowers

say

med temi otroki skoraj ni umrili. Tovariš minister je pričeval, da so začeli lani zdraviti s streptomicinom, ki ga je poslal SANS, eno leto stare otroke, ki so oboleli zaradi nepravilne umetne prehrane (alimentarne intoksikacije). Dosegli so sijajne uspehe. Umrljivost je padla za 60%.

Nato je dodal, da smo dobili od SANS-a večjo količino aureomicina, ki ga bodo sedaj na klinici preizkusili.

Tovariš minister je na koncu dal, da je zelo vesel, da se lahko preko te revije ponovno zahvali za človekoljubno pomoč naših izseljencev, zlasti še, ker se zavedamo, da so nekateri poklonili denar, ki so ga z veliko težavo zaslužili."

2. Kako je z razdeljevanjem in uporabo zdravil, ki jih je SANS poslal?

"Od SANS-a smo dobili znane količine streptomicin, ki smo ga razdelili na določene sanatorije. To je bilo potrebno zaradi tega, ker je bilo treba delovanje streptomicina šele kritočno proučiti. Kakor je pri našem zdravilu tuberkuloze v celotni brezplačno, tako smo tudi streptomicin dajali bolnikom brezplačno in glede na to, ali smo ga dobili v dar od SANS-a ali smo ga sami kupili. Bili pa so tudi primeri, ko smo ga dali tudi posameznikom, če so zanj zaprosili in če smo ugotovili, da je za zdravljenje potreben.

Izkazalo se je namreč, da streptomicin ni tako čudodelno zdravilo kot ga je pričevala propaganda. (Op. u.-V tem listu smo to že od vsega začetka poudarjali, vendar pa so mnogi naši ljudje nasedli oglasom, misleč, da je treba le čudežne medicine in zdravje bo vrnilo. Ta varljiva propaganda jih je stala veliko tisočakov.)

Ta način razdeljevanja streptomicin smo uporabili zato, da bi preprečili neracionalno trošenje dragocenega zdravila in pa, da ga ne bi uporabili pri bolnikih, ki bi jim lahko tudi škodoval.

Sedaj pa smo uporabo razširili. Razdelili smo ga vsem tistim ustanovam, ki imajo zdravniška-specialista za tuberkulozo, po enotnih medicinskih vidikih na podlagi naših dosedanjih izkušenj."

Tovariš minister je potem omenil, da je slišal, kako so širili v inozemstvu lažne vesti, da umirajo pri nas bolniki, zlasti pa otroci, zaradi pomanjkanja streptomicin. Nato je tovareš minister izjavil: "Ponovno poudarjam, da pri nas še ni nihče umrl zaradi pomanjkanja streptomicin, zlasti pa noben otrok. Otroci imajo svojo posebno bolnico v Novem Celju (na Golniku tuberkuloznih otrok sploh ni). Po večini otrok sploh ne združimo s streptomicinom zaradi škodljivih postranskih pojavitv (vaksicite). Poudarjam, da

seljene, ki je kar koli prispeval, prepričal, komu v korist so se uporabila sredstva, ki jih je daroval.

Pripomnil je tudi, da tudi s penicilom zdravijo brezplačno in da je zdravljenje z njim omogočeno vsakomur, komur je potrebno.

SANS.

(Gornji članek o pomoči i SANS-a Slovenij glede na opremo za otroško kliniko, zdravila in druge potrebsčine, ki so bile nakupljene in odpolane na račun sklada otroške klinike ter sklada za zdravila, jasne priča o veliki hvaležnosti stare domovine do vseh naprednih človekoljubnih rojakov in rojakov v Ameriki, ki so na kakršnokoli način sodelovali ali pomagali v tej akciji.)

Miško Kranjec:

Fara Svetega Ivana

ROMAN

(Nadaljevanje.)

"Kaj misli? "Muslim," je dejal prepušno, "kako strašno daleč je od Svetega Ivana do sveta. Zdi se mi, kakor da tja sploh ni nobene poti . . ."

Mislila je nekaj časa, pa rekla: "Ne morem in ne morem razumeti, Jožef, kako sva prav za prav zašla sem . . ."

Zganil se je, nato pa se gremko in trudno nasmehnil, in rekel: "Kakor da bi jaz vedel . . ."

"Pa vendar," je dejala, "saj si ti odkril tega Svetega Ivana."

Pogledal jo je. Sele čez čas je dejal kakor zase: "Vojna je in vojna odplavlja ljudi . . . Mislim, da se norčuješ, ko praviš odkril". Zares, ni primernejše besede za to stvar. Kaj pa sem jaz vedel o Svetem Ivanu? Ce bi mi kdo rekel kdaj, da bom tu poginil, bi ga imel za norca. Bolj bi mu verjel, če bi mi rekel, da me bo zaneslo na otroke Tihega oceana. Zdaj vem, da človeku gospodari neka čudna stvar, ki se ji pravi usoda. Ta najina je nad vse zlobna."

Zofija je spet razmišljala, nato pa pakor zase dejala:

"Rada bi vedela, kaj me je premotilo . . . Mar bi ostala na Dunaju . . ."

Koren se je zdrznil, ne da bi se obrnil k njej. Gledal je skozi okno, proti Pohorju in ko se je tako oziral po tistih gorah, ki mu niso nikdar nič pomenele, so padle njene strašne besede: Mar bi ostala na Dunaju . . ."

Bilo je zanj novo in mu je mnogo povедalo. Čutil je, da je njenih življenjskih prevar in utvar konec, da ne veruje več v nobeno stvar. "Nazaj" . . . kam? Na ulice. Da. Zakaj pa ne? Mar je ulica strašnejša od tega ivanovskega življenja in vse umazane smonovščine, v katero se zdaj odeva Koren kakor v tančico?

"Kaj ti je žal za . . . ulico?" je vprašal strupeno, čeprav ni hotel tako. Toda tisti trenutek je čutil, da je napravil neumost.

"Ti," je rekla in vsa drhtela. Ta očitek bi si lahko prihranil . . . Malo bi o sebi razmisli. — Napisled, mar je ulica strašnejša, kakor to, kar si ti napravil iz najinega doma? Kaj pa je to? Le dobro premisli! Po vsem, kar se je zgidlo in kar se še dogaja, mi nimaš kaj ocitati. Ne čutiš, kako žalostno propadaš? Zavedaš se samo, da bi že poginil, če bi ne bilo mene. — Čakala sem nekoč, da boš obračunal s Smonom in me rešil. Pa si se zbal, ker nisi imel kam iti. In zdaj prihaja z očitki. Ulica . . . Jaz poznam, kako je v življenju. Mar ulica pri Svetem Ivanu ni strašnejša od onih v mestih?"

S sklonjeno glavo je poslušal njene strastne besede, nato pa dejal tiho:

"In vendar . . . ne morem se otrestit občutka, da je vse tako kakor nekoč, in da si ti spet nečesa želiš, nemogočega morda. — Tudi zdaj boš pobegnil. Vem, da boš, samo tokrat ne s Korenom, kakor nekoč, pač pa z dru-

seljencem, ki je kar koli prispeval, prepričal, komu v korist so se uporabila sredstva, ki jih je daroval.

Pripomnil je tudi, da tudi s penicilom zdravijo brezplačno in da je zdravljenje z njim omogočeno vsakomur, komur je potrebno.

Ker tako govorim? Ne razumeš, da nekdanje Zofije ni več? Ta ženska tu pred teboj je docela druga. Vse se je spremeno. Veš, kaj bi rada? Kožar dobrega, sladkega vina, ki bi mi stopilo v glavo. Tako prijetno je, če je človek rahlo omotičen . . .

"Zofija!" je planil, ko jo je nekaj časa gledal. "Kaj se je zgodilo?" Prijel jo je za roke. "Kaj ti . . . piješ?" je vprašal razočaran in misil nekaj strašnega.

"Tepček," se je zasmehala. "Kaj je to tako strašno?" Tedaj se ga je oklenila. "Se vedno si tako neumem. Pa si mi zadnjic trdil, da se boš posmolil! Jaz se bom prej pri dveh takoj dobrih učiteljih." Zasmehala se je, on pa se zgrozil.

3

Ko se je Šmon poslavil, Koren ni bil doma. Srečal ga je, ko se je vrnil. Koren mu je hladno odzival, pa ga je Šmon ustavil. Ze mu je stiskal roko, če, da odhaja na počitnice, ter mu rekel: "Na svitje jeseni."

"Govorili so, da boš prosil za prenestitev," je odvrnil Koren.

"Saj sem tudi hotel," je dejal Šmon.

"Pa sem si premisli. Zako naj bi šel, ko pa mi tu uga-ja? A veš, kaj sem sklenil," je dejal tiše in se ozrl okrog, če nične posluša. "Zofijo ti odvedem za širinast dni v gore, pa malo v Ljubljano. Menda ni-jaš nič proti? Ljudem seveda lahko rečeš, da je šla h kaki znanki. Ti pa v teh mesecih tako ne boš utegnil, ko se ukvarjaš s tistim časnikom in Horvatom. In dokler ne najdeš v Zagreb stanovanja, bosta še tu . . ."

Koren je bil bleš kot stena pri tej nesramnosti.

"Pacek," je sikoš naposled. "Neverjeten umazancem si, res, nemogoč. Kaj takega še nisem videl ne slišal." Šmon ga je najprej nerazumeval, nato pa je zakrohotil in rekel zavoljeno:

"Ti moralni pojac! Sam ne pa dejal: "Ali si ti v Kulturbundu?" Ce bi ga bil kdaj prej vprašal, bi Šušnik najbrž planil, tokrat pa se je samo presenečeno ozrl, a le sprva, nakar je čedalje mirneje gledal na Korena, ga preiskoval, kakor bi mu segal v dušo, seveda zelo skriveno, vprašal naravnost:

"Ali si ti v Kulturbundu?"

Ce bi ga bil kdaj prej vprašal, bi Šušnik najbrž planil, tokrat pa se je samo presenečeno ozrl, a le sprva, nakar je čedalje mirneje gledal na Korena, ga preiskoval, kakor bi mu segal v dušo, pa dejal:

"Ali bi ti rad pristopil?" "Že dolgo isčem stikov . . . od pomladni, na nisem mogel nikogar najti. Misil sem: če ne prej, počakam, da pride Šušnik. On bo vedel . . ."

Sušnik je kimel z glavo, si prizigal cigaret; nato pa vprašal:

"Ali si vedel, da sem jaz v Kulturbundu?"

"Vedel sem."

"Kdo pa ti je povedel?" je vprašal Šušnik začuden. Koren je razmišljal, kakor bi se obavljal, pa ga je že Šušnik opozumil:

"Ce ti je kdo, naši povedel, je tako v redu. Ce pa kdo drugi, je pa tudi za nas dobro, da vemo, kdo je, ki voha."

(Dalje prihodnjic)

Let's Flatter Mother This Time

One could hardly avoid knowing that Sunday, May 14 will be Mother's Day, and that for something personal and flattering Mother wants flowers that day. The florists tell us, there are enough flowers to provide a bouquet or corsage for every mother in the land. Local flower shops are particularly well stocked, and the prices are lower than at Mother's Day last year.

Flowers never fail to please Momma, whether they're Pop's favorite red roses, daughter's gift of those lovely miniature roses or a young son's excited offering of carnation corsage. And she will be certainly starry-eyed if you give her orchids or gardenias. The lavender orchids are reasonable priced this year, and if you're in the chips you might settle for one of the luscious hybrid orchids that run to a little more money. Camellias also come naturally to mind when the gift is a corsage.

If a party is being planned for Mother, no doubt she will welcome a practical note in her flowers—an artistic arrangement or centerpiece which can be placed on the party table or at a favorite place in the living room.

It's better because it's ELECTRIC!

New outside...new inside...the 1950 FRIGIDAIRE Electric Ranges!

Small size...big capacity \$169⁷⁵
priced at a low

T

U je popolnoma nov, čudežno idealni električni štedilnik. Ta Frigidaire model

vam nudi kuho tudi za največje obede . . .

in je prirejen za majhne kuhinje . . .

samo' 30" širine! Ta nov štedilnik . . . vam

lahko peče več stvari naenkrat . . .

Young Doctors Get V. A. Training, Then Quit for Lucrative Practice

Apparently young doctors are making a "good thing" for themselves out of the efforts of the Veterans' Administration to train specialists to staff its hospitals. Dr. Paul B. Magnuson, chief of the V. A. medical department, disclosed recently that less than 25 per cent of the doctors who benefit from this expensive training remain with the Administration.

The others quit as soon as they win their certificates as "specialists" to cash in on the training in private practice.

This private practice apparently is plenty lucrative, for the V. A. pays specialists on the staffs of its hospitals from \$6,250 to \$13,750 a year. While they are in training the doctors receive \$3,000, which is much better than they would get in most other hospitals.

These training classes now total 2,458, and reports from some of the training hospitals indicate as few as 5 per cent may decide to stay with the Veterans' Administration.

Part of the difficulty lies in the fact that many of the Veterans' Administration hospitals are built in rural areas. And doctors, especially the specialists, like to settle in cities. That is why so many rural areas in the country have to get along without nearly enough doctors or with none at all.

As Simple as Two and Two

Capitalist-minded Americans who are casting about for some way to halt the rising tide of unemployment now sweeping over the nation are destined to experience the same kind of frustration that old King Canute suffered when he ordered the tides of the sea to recede.

Capitalism breeds unemployment, not by its failures but by its successes. Thus we see a growth in the jobless figures side by side with similar rises in the amount of wealth that industry can produce and the increased profits that corporations are able to take.

Yet, if one wants to consider unemployment by itself, the way to end it is as simple as two plus two equals four.

What would solve the job problem for workers would be shorter working hours for everybody.

If any industry's need for human labor falls, it would be possible to cut the normal working day or/and send some workers from one industry that is overstaffed to another that is under-manned. The result of such action would be to give everybody a job and everybody a part of the leisure which improved machinery and methods make possible.

However, the sad fact is that the capitalist private-profit system simply can't act like that. No matter how unemployment may grow and disrupt society, the necessity of producing wealth for profit prevents a remedy that pre-supposes that work should be performed only to supply human needs.

That is why Socialists, however actively they may campaign for social and economic reforms under the capitalist economy, always come back to their demand for an entirely different economic system. Socialists would abolish the profit system because they know that a socialist economy and a use motive are necessary to secure workers against the hazards of surpluses.

In a very real sense, what we are here suggesting is that leisure be managed and distributed among everybody. We make this point because few people understand that unemployment is a form of the leisure which is the big by-product of the efficient machinery of industry.

We suspect that even Socialists who assert the necessity of a more equitable distribution of the products of human toil are prone to forget that unemployment needs also to be distributed. However, back in the bleak '30's we did know one Socialists who complained because he had to "work like a slave" to hold his job while many millions of workers were somehow living without working at all or by performing such casual services as were required by the late Harry Hopkins' WPA.

The point we'd like to get across to workers is that it would be possible for everybody to share in all the good things of life—in useful service, in the products of men and machines and the leisure that every now and then spills over and engulfs a part of the population in a flood of hateful unemployment—R.L.A.

REFLECTIONS

By Raymond S. Hofses

AN EDITORIAL IN the current issue of "CIO News" warns workers to start thinking about "automation"—the process of installing machines which enable industry to produce more goods with fewer workers. "Those close to the problem had better start studying it immediately and come up with some solution," the editorial adds.

To all of which Socialists most heartily subscribe.

As a matter of fact, Socialists have been thinking about the problem of machines these many years. Moreover, they have come up with the solution—which union leaders have consistently rejected.

THE PROBLEM OF machinery is a simple matter—so simple, indeed, that its solution can be condensed in a single word.

The word is "OWNERSHIP!"

If a few people own the machinery of production the result is that workers are faced with unemployment and poverty. But if the machine is socially owned, then every device that increases production means increased leisure and abundance.

That is why, despite all the changes that have come about, Socialists continue to base their entire program upon the proposition that the tools of production and distribution—which means the banks, railroads, mines and basic industries—must be socially owned and democratically operated.

Windows

By MAX PRESS

In the dark night I seem to hear
The feet of mother come and go,
Fastening windows, making them
safe.

Against the wind and rain and
snow.

So was it then; now she is gone,
Panels rattle, blinds swing to and
fro;

No one is here to set them right,
Wild and black are the winds
that blow.

For Socialists do not need to
prove their point. It has been de-

PROLETAREC

PEOPLE DO IT

By Henry Jones

Back in 1902 George F. Baer, president of the Philadelphia and Reading Railroad, and leader of the mine owners in the mine strike of that year, stirred up nationwide indignation against himself and his class with this statement:

"The rights and interests of the laboring man will be protected and cared for, not by the labor agitator, but by the Christian men to whom God in his infinite wisdom has given the control of the property interests of the country."

William Clark, the man to whom he wrote that and who released it died a few weeks ago, and some

may think that this doctrine of the Divine Right of Capital, with all its hideous corollaries, is dead too. It isn't. It is still the firm belief of every major capitalist and articulate faith of every scissortail.

For the general public it has undergone change, and might be formulated as the Fair Deal program about like this:

"The rights and interests of the laboring man will be protected and cared for, not by the laboring man and the labor agitator, but by those politicians, who by hook or crook, manage to get elected."

Mr. Truman makes a speech and says: "We are working quietly but effectively, without headlines or hysteria, against Communist subversion in this country wherever it appears, and we are doing this within the framework of the democratic liberties we cherish."

What we've seen is the, headlines and hysteria, and in small type and obscure corners a few references to eminent jurists ob-

It's No Better From Fascists Than From Communists

RICH REAL ESTATE LOBBYISTS ARE FOR 'SHOTGUNS AND RIFLES' AGAINST 'STINKING DEMOCRACY'

"I do not like democracy. I think it stinks."

"It may be time to use shotguns and rifles—and you know what I mean."

As LABOR reported last week, those startling remarks were made by the two top officials of the National Association of Real Estate Boards, the biggest branch of the Real Estate Lobby.

The association's president, Robert P. Gerholz, did the talking about "shotguns and rifles," before an audience of St. Louis businessmen. Its executive vice president, Herbert U. Nelson, expressed the view that democracy "stinks," in a letter disclosed at a hearing before the House Lobby Investigating Committee.

Nelson also declared that, in his opinion, women should not be allowed to vote, nor should anyone who does not pay, "direct taxes."

No votes, for example, for the millions who are too poor to pay income taxes! No votes for millions who rent homes, although from them comes the rent money which enables landlords to pay their "direct taxes."

What a perfect set-up for the Real Estate Lobby and the rich men it represents! Only they, and others like them, could vote. No "Fair Dealer" could ever get into the White House or Congress. No measure to benefit the common people or protect labor would "stand the chance of a snowball in hell."

Of course, Nelson and Gerholz must be "loony" if they think the American people would ever stand for anything like that, even if urged by "shotguns and rifles." But Nelson's astounding letter clearly reveals the kind of America which he, and some of the rich men he speaks for, would like to get if they could.

But let the same woman be able to scrap her hand-operated wash tubs for a modern electric washer and her emotions will be quite the reverse. Then "automation" becomes a blessing and she rejoices in the ability to do more work with less labor.

Well, what's the difference? The answer is that the difference is in ownership. Machines serve their owners, and what they produce and the time they save always belong to the owners.

Just suppose Gerholz and Nelson were Communists, and expressed exactly the same views! They would hit the biggest headlines the daily papers could find. The public would hear all about the shocking suggestion of violence to overturn "stinking" democracy. The American people—and who could blame them—would demand that the "Red" rascals be deported or thrown into jail.

But gentlemen like Gerholz and Nelson are not Communists. They talk like Fascists. Like the big industrialists and financiers who put Hitler into power, they want a government by the "elite," which means the men with money.

They would like to use "shotguns and rifles" to take from workers the right to organize, and from common people the right to vote.

Fascists and Communists are "birds of a feather," equally dangerous to our democratic way of life. Yet Gerholz and Nelson, and others like them, run freely around the country preaching their un-American doctrines. How long should this be permitted?—Labor, Washington, D. C.

Doctors Helping Eyeglass Firms Gyp Customers, Is F. T. C. Charge

Charges that doctors have been hired by a company selling eyeglasses to help it gyp its customers are contained in an order issued by the Federal Trade Commission against the National Optical Store Company and Dr. Ritholz Optical Company of Chicago.

The firms operate branch stores in Detroit and Lansing, Mich., Cleveland and Akron, Ohio, Indianapolis, Gary, South Bend and Evansville, Ind., Nashville, Memphis and Chattanooga, Tenn., and Atlanta, Ga.

The order charges that special offers of glasses for \$2.88 or similar prices were advertised by the stores. Customers answering advertisements were given examinations by doctors "whose incomes were often guaranteed" by the stores, the F. T. C. claims.

The doctors advised that the advertised glasses would not be satisfactory for the customers examined, and "the salesmen are thus enabled to sell them glasses for much higher prices."

"Very frequently," the commission continues, "the glasses so sold are the same or approximately the same as those offered by the terms of the advertisements, the only substantial difference being that the glasses are sold at many times the advertised price."

More Relief Needed

President Harry S. Truman has become an advocate of slightly higher unemployment relief allowances and longer periods of payment. \$30 per week for a full 26 weeks is about what the President thinks should be given to private industry's cast-offs at the present time.

Of course few workers will object to that. But neither would any one who is wracked by the horrible torture of a cancer object to an extra ration of dope.

We associate extra relief allowances with dope because the parallel is justified. Mr. Truman is right when he asserts that bigger and better handouts are needed. But in being right he only proves that the economy itself is getting sicker, all the time.

Just as a healthy person doesn't need dope, just so people who are willing and able to work would not need any relief at all if the economic system were functioning perfectly. The more need there is for relief the clearer becomes the fact that our capitalist private-profit system is failing.

We want to make it very plain that we are not criticizing the president for urging bigger relief grants. He is a realist in this instance. Moreover, we believe that even the higher handouts now advocated by Mr. Truman are not going to be the limit. As in all cases where symptoms are treated but causes ignored, the demand for more and stronger medicine will continue to grow.

And, finally, as in the case of physical therapy, even the dope will cease to be effective and the patient, in this case a democratic society, will die in agony.

The need for relief hand-outs results from the basic fact that we still produce wealth for the profit of owners instead of for the benefit of consumers. In a Socialist society workers would get the benefits of industry in terms of normal security, higher living standards and more leisure. By proper distribution of the enormous wealth which this nation's economy is capable of producing, all this could be made a part of our life without either handouts to people or debts and deficits to burden and doom our future.

But since the people will not do the one thing they must do the other. The point of relief is that it is necessary because the people have tolerated economic errors too long—just as dope is necessary to the person who is paying the price for violating Nature's laws.

—R.L.A.

Not One Dollar Lost In Six Years!

When did we hear that "Socialism" cry before? Oh yes, it was back in the early days of the "New Deal," when Congress passed a bill creating the Federal Deposit Insurance Corporation, to guarantee the safety of money in banks.

The "Bankers' Lobby" howled that was "putting the government into banking," a particularly terrible kind of "Socialism." For some time, banks had been "bursting" right and left, and their depositors were scared to death.

It is interesting to recall that situation, in the light of the latest FDIC report, which says:

"Not one of the 100 million depositors in the insured banks has suffered a loss from a bank failure in more than six years. This is a record without parallel in the nation's history."

Experience has proved the bank insurance system is, not Socialism, but common sense and a great benefit to the American people. Remember that next time you hear other "New Deal" and "Fair Deal" measures called "Socialism." —Labor.

MOVE AGAINST MONOPOLY

Three firms control 100 per cent of the assets of the aluminum industry.

And three firms control 95 per cent of the assets of the tin can industry, 92 per cent of linoleum manufacture, 88 per cent of the copper smelters, 78 per cent of the cigarette business, 72 per cent of the liquor distillers and 70 per cent of rubber tire factories.

That is why it is necessary that Congress plug the loophole in the anti-trust laws that allows a corporation to buy control of competitors by acquiring their assets.

The present loophole exists because the Federal Trade Commission can only forbid a corporation to acquire stock of competitors.

The House has passed a measure to change the situation and a Senate Judiciary subcommittee has approved a similar bill.

U. S. Steel Report Shows 1949 Profit Of \$166 Million—Up 27 P.C.

There is no need to worry about Steel. Despite strikes and everything else, United States Steel made a profit last year of nearly \$166 million, compared with \$129 million the year before. That is a gain of 27 per cent.

And only a few weeks ago its top officers were telling members of Congress how necessary it was for them to raise prices so the corporation wouldn't go broke providing pensions for its workers.

Incidentally, according to its annual report the company made more money while making less steel. In 1948 it produced more than 29 million tons, while in 1949 the total was less than 26 million.

The "Wall Street Journal" notes that General Electric, which reported record profits of \$125 million, is careful, to point out that this is only 7.7 per cent of total sales, compared with 11.2 per cent it made in the 1930's. But, of course, they weren't doing much selling during the Hoover depression. They forgot to mention that.—Labor.

Losing Their Equity

What is happening to the "Best Investment in the World" that workers made when they bought "E" bonds via the payroll-deduction route during the war years?

A little news item that came to our attention supplies the answer. They are being cashed in.

The story is that of \$56.7 billions of bonds of the "E" variety—the kind issued for poor people—63 per cent of those of \$25 and \$50 denominations have been cashed.

The cause of the sell-out is obvious. Prices have gone up faster than wages and workers have been forced to use up their "nest eggs" to just break even. That was the warning in these treasury advertisements that urged the workers of America to prepare for a "rainy day" by buying bonds. Well, the "rainy day" arrived long ago for many wage earners.—R. L. A.

THE LAST WORD

By Duffy

Wonder how many have ever found a place to park so he's in our class.

It takes a lot more to be successful than merely to have a good job with good pay. One of the requirements to be truly successful is to be able to make more than your wife can spend.

Have you ever gone into a doctor's office and had him reassure you that the injury or the ailment you have doesn't worry him. Wonder what he'd worry about if he had the ailment you complain about.

I'll make a little bet that no man who has ever suffered the hardships of paying a long hospital bill ever bellyaches about socialized medicine or the national health insurance plan.

Things I like to see: Men trying on bathing suits; women trying on skis, and both of them trying to look as though they belonged ni 'em, or on 'em.

Now seeds are just dimes to the man in the store.

And dimes are the things that he needs;

And I've been to buy them in seasons before,

But have thought of them merely as seeds;

But it flashed through my mind as I took them this time.